

FEITEN OP EEN RIJ

JEANS ZIJN WATERBLAUW

Nederland is een echt 'jeansland'. Nederlanders dragen het grootste aantal jeans per hoofd van de bevolking ter wereld en hebben er gemiddeld 5,1 in de kast liggen.¹ In tegenstelling tot veel andere landen, hebben we er zelfs een eigen woord voor: spijkerbroek. Met die 5 spijkerbroeken ligt er maar liefst meer dan 40.000 liter² water (bijna 620 douchebeurten³) in de kast. Dit lijkt misschien een vreemde uitspraak, maar voor de productie van één jeans is gemiddeld 8.000 liter water nodig.⁴ Wie denkt aan waterbesparing, denkt als eerste aan zuinig omgaan met water in huis, op school en op het werk. Toch komt slechts 2 procent van al het water dat we gebruiken direct bij ons uit de kraan. De overige 98 procent is indirect ofwel 'verborgen' watergebruik; water dat nodig is voor de productie van voedsel, kleding en andere producten.⁵ Dat water komt in veel gevallen uit landen waar de beschikbaarheid aan voldoende en schoon water minder vanzelfsprekend is dan in het waterrijke Nederland.⁶

Voor een spijkerbroek worden in landen als India, Oezbekistan en China grote hoeveelheden water en pesticiden gebruikt om katoenbollen te verbouwen, gemiddeld 7.500 liter per spijkerbroek (zie figuur 1). Gemiddeld, want het maakt nogal uit of het gaat om katoen uit China (4.710 liter), Oezbekistan (10.310 liter) of uit India (20.211 liter). Deze verschillen zijn voornamelijk te wijten aan het klimaat.⁷ Hoe warm het is in een regio en hoeveel regen er valt op welk moment in het jaar bepaalt hoeveel water er verdampt en hoeveel irrigatie nodig is.

Gemiddeld komt er nog 500 liter water tijdens het productieproces aan te pas; verven (142 liter), bleken (30 liter), printen (188 liter) en de afwerking (136 liter) van de spijkerbroek.⁴ Opnieuw zijn dit gemiddelden, er is bijvoorbeeld meer water nodig om het effect van een lichte en versleten spijkerbroek te krijgen dan voor een donkere jeans.⁸

¹ Euromonitor International (2014). Jeans in the Netherlands. <http://www.euromonitor.com/jeans-in-the-netherlands/report>

² WNF. (2010). Water- een kostbaar goed. Zeist: WNF.

³ Vitens. (n.d.). Hoeveel water verbruiken we per dag? <http://www.vitens.nl/vragen/Paginas/Wetenswaardigheden-Hoeveel-water-verbruiken-we-per-dag.aspx>

⁴ Chapagain, A. K., Hoekstra, A. Y., Savenije, H. H. G. and Gautam, R. (2006). The water footprint of cotton consumption. *Ecological Economics*, vol 60, no 1, pp 186–203.

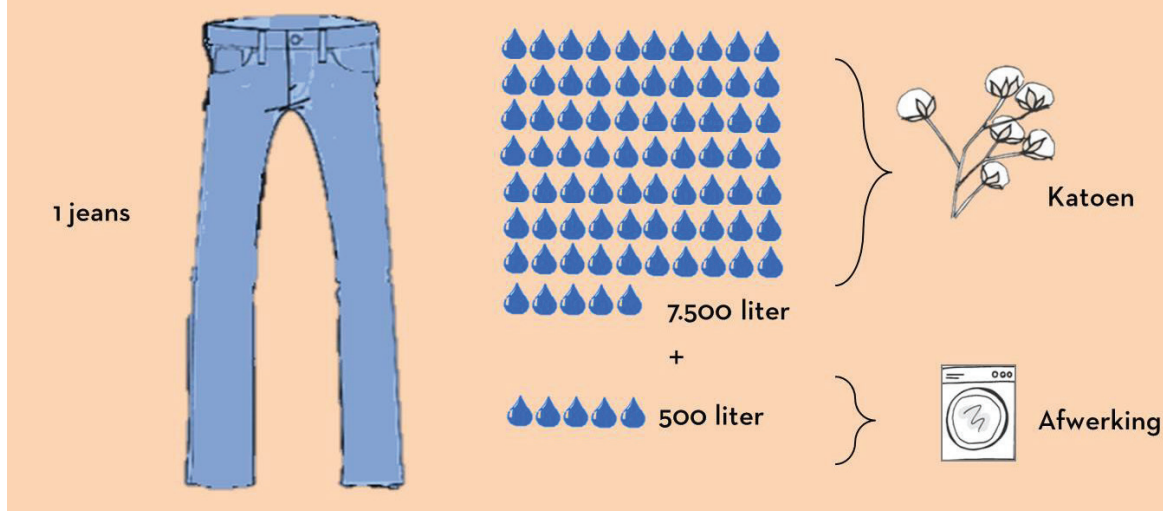
⁵ Hoekstra, A., Chapagain, A., Aldaya, M. & M. Mekonnen. (2011). *The Water Footprint Assessment Manual*.

⁶ Spitz, G. (2014). *De watervoetafdruk*. Amsterdam: NCDO. <http://www.ncdo.nl/artikel/de-watervoetafdruk>

⁷ Hogeling, L. (2014) *Zwemmen met je kleren aan*. Amsterdam: NCDO.

⁸ Zie ook: <http://www.oneworld.nl/water/watervoetafdruk/water-besparen-met-donkere-jeans-en-witte-shirts>

Om 1 spijkerbroek te maken is 8.000 liter water nodig

Figuur 1: Watervoetafdruk van één spijkerbroek (gemiddeld).

Het totale watergebruik en -vervuiling verschilt dus nogal per jeans. De cijfers zijn afhankelijk van waar de katoen is verbouwd, waar de jeans in elkaar is gezet en welke bewerking de jeans heeft ondergaan. Er bestaan verschillende initiatieven om tijdens de productie water te besparen⁹ en ook als consument kan je je steentje bijdragen (zie box).

Eén ding is zeker: de grote verschillen tussen het kleinste (<2.000 liter) en het grootste (>20.000 liter) watergebruik per spijkerbroek laten zien dat er véél waterbesparing mogelijk is. Meer tips en informatie over waterbesparing en 'drogere en schonere' kleding vind je op: www.oneworld.nl/dossiers/water-footprint-fashion

Wat kan je zelf doen?

- **Minder kopen:** De simpelste manier om water te besparen is minder te kopen. Onder invloed van de opkomst van fast-fashion ketens als H&M, Zara en Primark wordt er voor lage prijzen steeds meer gekocht.¹⁰
- **Minder wassen:** Jeansliefhebbers zweren erbij: Voor het beste effect, moet je de eerste 6 maanden je jeans niet wassen! Daarna zo min mogelijk. Door in plaats van elke week, 1 keer per maand te wassen bespaar je per jaar al snel 500 liter water.
- **Huur, ruil en deel een spijkerbroek:** Er bestaan verschillende ruilfeesten en initiatieven als: '[Lease A Jeans](#)' waar je niet een jeans koopt maar huurt.
- **Jeans kopen van een duurzaam merk/lijn:** Het merk Levi's heeft een lijn broeken ontwikkeld [Waterless Levi's](#), die met minder water worden geproduceerd. En ook merken als Kuyichi en 100% organic cotton proberen duurzaam te produceren. H&M heeft recentelijk een groenere lijn opgezet en het merk Kings of Indigo gebruikt reststof om hun jeans te maken. Daarnaast bestaat er in Amsterdam zelfs een speciale [jeansopleiding](#) waarbij ze streven om spijkerbroeken droger, schoner en slimmer te produceren.

⁹ <http://www.oneworld.nl/water/watervoetafdruk/de-waterverslinder-onder-de-textielsoorten>

¹⁰ Hogeling, L. (2014). Zwemmen met je kleren aan. Amsterdam: NCDO.